

MALMÖ HÖGSKOLA

ISSN 1652-7224 • Publicerad den 12 december 2008

[Klicka här för utskriftsvänlig pdf-fil](#)[Läs mer om idrottens rum och arenor på idrottsforum.org](#)

Malmö Arena – en multiarena för vem?

Katarina Schenker

Idrottsvetenskap, Malmö högskola

Malmö Arena är en så kallad multiarena, ett manifest uttryck för idrottens inkorporering i en vidare underhållningsvärld – eller är det möjligen tvärtom? I alla händelser är Percy Nilssons skapelse avsedd att hysa inte bara en hockeyrink, även om det är byggherrens faiblesse för ishockey, åtminstone i Malmöitisk tappning, som varit primus motor i processen att få Malmö Arena till stånd, och arenan är också Malmö Redhawks hemmaplan. Som underhållningsscener tar den ca 15.000 personer i publiken, det är över 22 meter högt i tak, och arenan är utrustad med det senaste i högteknologisk scenutrustning.

Redan i början av 2000-talet började planerna på en arena formas i samband med att en skyskrapa, Scandinavian Tower, skulle byggas i Hyllie i anslutning till den nya Citytunneln. Den norske hotellbyggaren Arthur Buchardt skrotade dock sina planer på det som skulle ha blivit Europas högsta byggnad 2004, men då var projekteringen av en Hylliearena redan långt gången. Själva bygget av Malmö Arena – Malmö Stad sägs ha betalat 50 miljoner kronor för namnrättigheterna för 10 år framåt – påbörjades 10 januari 2007, och det flöt på bra. Den 6 november bjöds de Malmöbor som ville betala på en praktfull galainvigning på temat Det svenska musikundret, med mat och dryck och med artister som Helene Sjöholm, Kalle Moraeus och Robyn. Vår galamingelreporter Katarina Schenker var på plats, och har skickat oss den här rapporten.

Nu är Malmö arena invigd, och jag fick möjlighet att bevista denna tillställning. En dörr öppnades på glänt och jag tjuvkikade in i någon annans liv.

Det var en kväll med glamour, god mat, vin, en fantastisk arena, mestadels god underhållning, imponerande tekniska lösningar, glada människor, journalister, fotografer och säkerhetsvakter. Det var som att träda in i en TV-serie om överklassen i Beverly Hills. I flera dagar efteråt befann jag mig i chock. Det här händer inte här, på en åker i Malmös utkant, och vad gjorde jag där? Jo, Malmö arena är en multiarena som är tänkt att till 30 procent fyllas av idrottsarrangemang[1], och på uppdrag av Idrottsforum.org var jag där och bevakade invigningen, som just denna kväll inte handlade så mycket om idrott.

I Sportsbaren blev journalister och andra inbjudna gäster bjudna på buffé och fri dricka. Stämningen blev snabbt hög. Journalister med vinglasen i ena handen och mikrofonen i andra jagade kändisar att intervjua. Hetast denna kväll var Percy. Och det var hans kväll. Percy strålade av lycka, han fick ryggdunkningar och hyllades som en hjälte. Vilken framgångssaga, vem minns inte de rättsliga processerna och Redhawks svårigheter (som fortfarande inte är över). Under hela kvällen och dagen efter blev han hyllad i media med rubriker som "Åhhh, vilken Arenakväll. Den största någonsin i Malmö" (KvP 081106), "Percy är vår Obama" (SDS 081107) och "@\$:Percys stora kväll" (Skd 081107).

Percy och barnen. Foto © Charlotte Strömwall

Det tog två dagar innan kritiska röster i media började höras[2]. Varför hade man det dåliga omdömet att bjuda in Pia Kjærsgaard från Dansk Folkeparti att via en video skicka lyckönskningar till arenan, i samband med att Percy och Venstres Bertel Haarder, dansk utbildningsminister och minister för nordiskt samarbete skulle knyta band mellan Danmark och Sverige? Kvällen fick en bitter eftersmak för många på grund av hennes framträdande – Kjærsgaard som bland annat har talat om att sätta en broklaff i Öresund för att förhindra att Danmark smittas med hedersmord, klanrig och massvåldtäkter av Sverige. Hur tänkte Percy här? Eller delegerade han till någon annan som inte tänkte?

Galainvigningen hade ett digert program, regisserat av Marianne Mörck, med artister som Helen Sjöholm, Jill Johnson, Andreas Johnson, Erika Sunnegårdh, Kalle Moraeus och Robyn, ackompanjerade av Malmö Symfoniorkester. Klassisk musik och folkmusik varvades med rock, pop och körsång. Temat för aftonen var *Det svenska musikundret. Svenskt, folkligt, världsberömt*. Här fanns något för alla som var där. Den yngre delen av publiken inväntade Robyn, medan den äldre delen av publiken nog uppskattade musikalartisterna och konferencién Björn Kjellman mera. Tekniken, med

storbildsskärmar, ljud och ljus var imponerande och kändes lyxig. I mitten av arenan hängde en mediakub med fyra storbildsskärmar, som visade rörliga bilder, dessutom tredimensionellt. Ytterligare två storbildsskärmar fanns i arenahallen. Därtill förstärktes intrycken av den professionella ljussättningen.

Konferencier Björn Kjellman. Foto © Charlotte Strömwall

Mot slutet av kvällen skruvade den äldre publiken (vissa med öronproppar) på sig, några reste sig och gick. Efter att galan hade avslutats med att artister från Mamma Mia-uppsättningarna i Korea, Spanien och Ryssland uppträtt (tillsammans!) blev det trångt och kö ut från arenahallen till garderoben, kl 12 på natten. Då var det inte så glamouröst, även om vi fick en varm korb om vi önskade, men evenemanget var å andra sidan slut. Kvar återstod att ta sig hem, vilket visade sig lättare sagt än gjort.

Det tar ytterligare några år innan Citytunneln är klar, fram till dess är besökarna hänvisade till bil, buss, taxi eller cykel för att ta sig till och från arenan. Vid evenemang finns särskilda evenemangsbussar (nr 85) till och från centrum. Det finns 4000 parkeringsplatser. För bilburna innebär det trafikchaos, för busspassagerare blir konsekvenserna köer till och på bussen och problem med att finna anslutningar om man bor utanför Malmö, eventuellt måste man sedan ta taxi, ha ett ställe i Malmö att övernatta på eller, om man lyckligt lottad, ha någon som ställer upp och hämtar mitt i natten.

För – vem är *multiarenan* till för? För att ha tillträde till arenan bör man ha råd att gå på evenemangen (eller tillhöra de kretsarna där man bli inbjuden), bo i Malmötrakten (eller ha övernattningsmöjligheter), klara av att stå upp länge (innan evenemanget startar, i pauserna och efteråt i köerna ut), och klara av att gå mellan parkeringsplatsen och arenan, cirka 300-400 meter (gäller även de 45 parkeringsplatserna för funktionshindrade[3]). Och man ska inte ha små barn att ta hand om. Trängseln som uppstod under pausen och efteråt framstår som en småbarnsförälders mardröm.

I arenan och dess verksamhet finns inbyggt klass- etnicitets- och könsskillnader. Utbudet som tillhandhålls är ännu i första hand konstruerat i enlighet med den Svenska Kulturen. Endast de som har råd kan gå (prisexempel: Mamma Mia: 480 kr, Ulf Lundell: 400 kr, Malmö Indoor gala: 250 kr). Det är ishockeyn, med många män i publiken, som kostar minst (ståplats Mif Redhawks: 90 kr). Andra evenemang än idrottsevenemang kräver en stabil inkomst för dem som önskar gå, själva eller med familjen. För de mer välbeställda finns barer, och det finns möjlighet att stanna kvar efter evenemanget och fira (eller deppa) ytterligare. I arenan finns också drygt 70 loger. Trettiosex av logerna kan köpas och resterande hyrs ut. De som har tillgång till logerna har en särskild in- och utgång vilket innebär att de inte behöver trängas/beblandas med "alla andra". Arenan är symboliskt konstruerad; ju större tillgångar desto högre upp i bygget

kommer man. Längst ner finns kiosker med snabbmat (bland annat korv), i mitten restaurangen (en barplats under hockeymatch kostar 1380 kr) och högst upp logerna, med tillgång till arenans samlade cateringkapacitet. För att hålla ordningen i arenan finns ordningsvakter som ser till att *rätt* personer får tillträde till utrymmena.

Helene Sjöholm och Kalle Moraeus. Foto © Charlotte Strömwall

Arenabygget är nog annars mest till för ishockeyn, i synnerhet Mif Redhawks, för spelarna och för den publik som är lika ishockeybiten som Percy. Detta avspeglas naturligtvis i arenan, med dess utformning och när det gäller biljettpriserna vid olika arrangemang. Kan Percy sedan tjäna några kronor på kalaset, eller i varje fall inte förlora för mycket, är det en klar bonus. Men hans passion för ishockeyn tycks oändlig, och det är också den som gör honom mänsklig och folklig (tänk så rik han skulle ha varit om han inte hade varit barnsligt förtjust i idrott).

Tankarna vandrar osökt i väg till nästa stora arenasatsning – Kent Widding Perssons World Village of Women Sports[4]. Ett 70 000 kvm stort inspirations- utvecklings- och forskningscenter ska byggas i hjärtat av Malmö. Även Widding Persson tycks ha ett personligt engagemang, han gör detta för tjejfotbollens skull. Två människor – män, entreprenörer, med ekonomiska resurser och omåttligt idrottsintresse, ja, likheterna finns. Hur kommer då World Village of Women Sports att se ut? Vilken publik kommer man att rikta sig till? Män, kvinnor, barn, äldre, yngre, rika, fattiga, svenskfödda eller inte? Det är lätt att normerna byggs in i arenan och verksamheten, och att man därför inte kommer att nå andra målgrupper än vad man tidigare har gjort. Varför inte ta ett nytt grepp vid arenabyggen och inspireras av andra verksamheter än idrott, som flygplatser, teatrar, experimenthus (science centers) och köpcentra?

[1] SDS 30/10, <http://sydsvenskan.se/sport/article384540/Bildextra-fran-Malmo-Arena.html>

[2] SDS 7/10, <http://sydsvenskan.se/malmo/article386899/Kj%C3%A6rsgaards-lyckonskningkritiseras-av-Reepalu.html>

[3] Kvp, 11/10, <http://xhtml.kvp.se/Nyheter/1.1365381/handikappade-tvingas-parkera-400-meter-ifran>

[4] <http://www.womensportvillage.com/>

Copyright © **Katarina Schenker 2008**